

CADEVALL - FONT I QUER

FLORA DE CATALUNYA

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
SECCIÓ DE CIÈNCIES

3458

FLORA
DE
CATALUNYA

ENUMERACIÓ I DESCRIPCIÓ
DE LES PLANTES VASCULARS ESPONTÀNIES QUE FINS AVUI HI HA
CONEGUDES I DE LES MÉS IMPORTANTS QUE S'HI CULTIVEN

PER

JOAN CADEVALL I DIARS

Doctor en Ciències Naturals, Llicenciat en Ciències Exactes,
Profesor a l'Escola Industrial de Terrassa,
Membre de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona

AMB LA COL·LABORACIÓ DEL

DR. PIUS FONT I QUER

Conservador de Botànica del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

VOLUM VI

BARCELONA
PALAU DE LA GENERALITAT
MCMXXXVI

IMPRESA ELZEVIRIANA
I LLIBRERIA CAMÍ, S. A.
BARCELONA

3458

Família 135. — CIPERÀCIES JUSS.

(Del gènere *Cyperus*.)

Plantes de flors hermafrodites, monoiques o, rarament, dioiques, obscures, verdoses, blanques o groguenques, solitàries a l'axilla de bràctees ± escarioses (*glumes* o *escames*), imbricades, bi- o multiseriades, en espigues o espiguetes, perigoni nul o representat per escames o pèls, o per una escama bicarenada, de marges soldats formant una coberta al voltant de l'ovari (*utricle*), oberta a l'àpex per a donar pas a l'estil; tres estams, rarament un o dos, un estil dividit en 2-3 estigmes, i per fruit un aqueni lliure, trígono, subglobulós o comprimit. Herbes anuals o, més freqüentment, perennes, generalment de llocs humits o estanyats, de tija, ordinàriament, simple, massissa, trígona, no inflada als nusos, amb rizoma fibrós o estolonífer i fulles trístiques, embeinadores, de beina tubulosa, generalment, sense lígula i limbe graminiforme o nul.

1	{	Flors unisexuals, escames multiseriades, aquenis quasi sempre utriculats	2.
		Flors hermafrodites, escames bi- o multiseriades, aquenis nus.	3.
2	{	Aquenis protegits per un utricle, espiguetes tri- o multiflores	739. Cárex.
		Aquenis nus, espiguetes formades per una flor femenina i una de masculina agrupades en una sola espiga.	738. Elyna.
3	{	Escames biseriades, espiguetes comprimides, inflorescència acompanyada de bràctees foliàcies.	4.
		Escames triseriades o multiseriades, espiguetes de secció arrodonida, no comprimides	5.
4	{	Bràctees foliàcies, espiguetes amb 10-40 escames, totes fèrtils, estigmes glabres	731. Cýperus.
		Bràctees escarioses a la base, espiguetes amb 4-7 escames, solament 1-3 superiors fèrtils, estigmes pubescents.	732. Schoenus.

Ciperàcies.

- 5 { Fruit rodejat de nombrosos pèls sedosos, més llargs que les escames i units en forma d'anell a la base simulant borralls de cotó. **734. Erióphorum.**
- 5 { Fruit nu a la base o rodejat de pèls sedosos més curts que les escames, no simulant borralls de cotó. . . . . 6.
- 6 { Espiguetes pauciflores, amb 5-6 escames, solament 1-3 superiors fèrtils, les inferiors més petites, estil engruixit a la base i persistent. **733. Cládium.**
- 6 { Espiguetes ordinàriament multiflores, amb totes les escames fèrtils i iguals o bé les inferiors més grans. . . . . 7.
- 7 { Estil filiforme, ni engruixit ni articulat a la base, caduc. . . . . **735. Scirpus.**
- 7 { Estil articulat i engruixit a la base. . . . . 8.
- 8 { Estil caduc en la part superior a l'engruiximent basilar, dividit en 2-3 estigmes plomosos, plantes glabres . . . . **736. Heleocharis.**
- 8 { Estil a la fi caduc per sota de l'engruiximent basilar, dividit en dos estigmes pestanyosos, plantes pubescents. . **737. Fimbristylis.**

Gènere 731. — CÝPERUS L.

(El mot κύπερος fou emprat pels grecs per a designar diverses menes de jonça.)

Flors hermafrodites, en espiguetes multiflores, comprimides, reunides en umbelles o en capítol, amb un involucre de bràctees foliàcies, escames biseriades, en nombre de 10-40, totes fèrtils, iguals, alguna vegada 1-2 inferiors estèrils i més petites, 1-3 estams, estil filiforme, estigmes glabres, aqueni nu, comprimit o trígon, mucronat per la base persistent de l'estil.

1	{	Dos estigmes, aquenis comprimits.	2.
		Tres estigmes, aquenis trígons.	5.
2	{	Espiguetes en nombre de 2-5 en glomèrul aparentment lateral ultrapassat per una sola bràctea, fulles reduïdes a la beina, exceptuada la superior de limbe estret, rizoma serpentejant. 2,735. C. distachyos.	
		Espiguetes nombroses, en umbelles o capítols terminals ultrapassats per 2-3 bràctees.	3.
3	{	Fulles amples (8-15 mm), tija de 6-10 dm, rizoma serpentejant, espiguetes en panícula formant una mena d'umbella, escames vermelloses decurrents sobre el raquis, multinèrvies. 2,736. C. serótinus.	
		Fulles estretes (1-2 mm), tija de menys de 6 dm, arrel fibrosa o rizoma curt, espiguetes en capítol simple formant umbelles, escames verdes o brunes, no decurrents, amb 3-5 nervis.	4.
4	{	Plantes anuals, d'arrel fibrosa, tija de 4-20 cm, espiguetes de 5-10 mm, en capítols fluïxos, escames verdoses, trinèrvies, 3 estams. 2,737. C. flavéscens.	
		Plantes perennes, de rizoma curt, tija de 20-60 cm, espiguetes de 8-15 mm, en capítols densos, escames brunes, amb cinc nervis, dos estams	2,738. C. globosus.
5	{	Escama inferior més llarga que les altres, estil comprimit, tija cilíndrica, fulles gruixudes, acanalades, rodones pel revers, espiguetes en umbella globosa, compacta.	2,739. C. schœnoídes.
		Escames totes iguals, estil cilíndric, tija ± triangular, fulles primes, carenades.	6.

- 6 { Rizoma filiforme, tuberculífer. . . . . 7.
 { Rizoma o arrel sense tubercles. . . . . 8.
- 7 { Espiguetes de 10-20 mm, escames rogenques amb la carena verda, fulles de 2-6 mm, tubercles ovoides, negrosos, al llarg del rizoma. . . . . 2,740. **C. olivaris.**
 { Espiguetes de 6-12 mm, escames uniformement groguenques, fulles de 5-8 mm, tubercles subglobulosos, pàl·lids, únicament a l'extrem del rizoma. . . . . 2,741. **C. áureus.**
- 8 { Plantes anuals, d'arrel fibrosa, tija quadrangular, de cares còncaues, espiguetes de 4-8 mm, en umbella, escames petites, negroses, trinèrvies, mucronades . . . . . 2,742. **C. fuscus.**
 { Plantes perennes, de rizoma $\pm$ serpentejant. . . . . 9.
- 9 { Espiguetes de 4-10 mm, nombroses, en capítols compactes, escames d'un bru rogenc o verdes, involucre d'1-7 bràctees molt llargues. . . . . 10.
 { Espiguetes de 10-20 mm, en umbella composta, escames rogenques, amb carena verda, involucre de tres bràctees que ultrapassen llargament la umbella . . . . . 11.
- 10 { Espiguetes de 4-6 mm, capítols globulosos, inflorescència ultrapassada per 1-2 bràctees, escames d'un bru rogenc, naviculars, mútiques. . . . . 2,743. **C. difformis.**
 { Espiguetes de 6-10 mm, en capítols compactes, inflorescència ultrapassada per 6-7 bràctees, escames verdes, carenades, agudes. . . . . 2,744. **C. végetus.**
- 11 { Espiguetes de 2 cm, reunides en nombre de 4-10 en fascicles fluixos portats per peduncles de longitud variable (fins de 3 dm), tija de 5-15 dm, fulles amples de 5-10 mm. . . . . 2,745. **C. longus.**
 { Espiguetes d'1 cm, reunides en nombre de 20-25 en fascicles compactes portats per peduncles els més llargs dels quals no passen de 5-8 cm, tija de 3-8 dm, fulles amples de 3-5 mm. . . . . 2,746. **C. bádius.**

